

„Buďte svätí, lebo ja som svätý!“ Lv 12, 45

Dorota Sadovská: Sv. František, 2000; Sv. Anton, 2002

Akryl na plátne

Sviatok všetkých svätých sa v Cirkvi slávi od 7. storočia ako spomienka na tých, ktorí nie sú uvedení v cirkevnom kalendári, alebo neboli vyhlásení za svätých. Za svätých môžeme v širšom slova zmysle považovať všetkých obyvateľov neba, ktorí hľadajú na Božiu tvár. Prví kresťania sa medzi sebou tiež oslovovali svätými. Svätosť však nemusí byť iba nedostupným ideálom, ale ako každodenné napĺňanie jedinečného životného povolania je reálnou výzvou pre každého kresťana. Sviatok všetkých svätých nás tak pozýva k hlbšej reflexii nášho života, jeho smerovania a napĺňania povolania svätosti, ku ktorému je každý z nás pozvaný. Ako vzor nám môžu slúžiť tí svätí, ktorí svätosť svojimi životmi už naplnili a ktorých životné príbehy poznáme, ako napr. sv. Anton Pustovník (cca 251 – 356), egyptský priekopník mníšskeho života, a sv. František z Assisi (1182 – 1226), patrón úcty k životnému prostrediu.

K tradičnej téme zobrazenia svätcov pristupuje Dorota Sadovská úplne novým a originálnym spôsobom. Obrazy sv. Františka a sv. Antona vychádzajú z fotografií autorkiných známych, ktorí svätcom prepožičiavajú svoju podobu. Sú namaľovaní žltou farbou, ktorá môže evokovať chýbajúcu svätožiaru, a sú zbavení individuálnych čŕt ako sú vlasy či šaty. Autorka ich individualizuje iba prostredníctvom naznačeného charakteristického znaku, atribútu, v ktorom je kumulovaný ich životný príbeh – u sv. Františka sú to naznačené stigmy na rukách a u sv. Antona jeho duchovný zápas.

Vaše obrazy predstavujú akoby návrat svätcov do každodenného života, kde sa stretávajú v akomsi tichom „sacra conversazione“ (svätom rozhovore). Téma svätcov nie je jediným, no predsa dominantným námetom Vašej tvorby. Ako ste sa dostali práve k tejto téme, ktorá v súčasnom umení nie je veľmi rozšírená, a podľa akého kľúča si vyberáte svätcov, ktorých „portrétujete“?

„V klasickej ikonografii sa zobrazovaním svätca pripomína jeho celý život a najdôležitejší odkaz. Mojou snahou je priblížiť sa k čo najväčšej jednoduchosti: skomprimovať podstatu daného svätca do jediného gesta, výrazu, a to bez pomoci šiat a ďalších predmetov, ktoré odkazujú na sociálny status, národnosť, časové zaradenie a pod. Navyše redukujem aj farebnosť na jediné dominantnú – žltú. Tá sa v histórii viazala k symbolike svetla, žiary, čistoty, slnka, najvyšších hodnôt, a niekedy dokonca nahrádzala zlatú farbu. Pohľad na postavu je zhutnený perspektívnou skratkou zhora.“

Pustovník Svätý Anton sa v dejinách často pripomína cez duchovný boj v samote. Jeho gesto vyjadruje silný dištanc od všetkého zlého, čo ho bezprostredne napáda. Svätý František z Assisi má otvorené, prijímajúce dlane plné radosti, obdivu, odovzdanosti a oslavy.“

Dorota Sadovská (1973, Bratislava, dorota@sadovska.sk) študovala maľbu na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave (prof. Rudolf Sikora) a na École Nationale des Beaux-Arts v Dijone. V rokoch 1997, 1998, 1999 a 2001 bola finalistkou Ceny Oskára Čepana. Okrem maľby sa venuje aj fotografii, inštalácii a videu, zaujíma ju prekračovanie hraníc tradičného závesného obrazu. Patrí k výrazným predstaviteľkám súčasného umenia, pravidelne vystavuje doma i v zahraničí. Jej nástenná maľba s témou jezuitských svätcov je súčasťou výzdoby interiéru kaplnky na Provinciale Spoločnosti Ježišovej v Bratislave.